T015 BD VI 201-Q12 Đại Trang Nghiêm Kinh Luận

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

ÑAÏI TRANG NGHIEÂM KINH LUAÄN QUYEÅN 12

CHÖÔNG 64 Phaùp Phaät khoù ñöôïc nghe. Thuôû xöa, khi Ñöùc Nhö Lai coøn tu haïnh Boà-taùt, khoâng tieác thaân maïng ñeå caàu giaùo phaùp. Theá neân, chuùng ta phaûi sieâng naêng tinh taán nghe phaùp. Toâi nghe thí duï veà con chim boà caâu raèng: Thuôû xöa, coù vò Phaùp sö taø kieán noùi phaùp ñieân ñaûo cho Thích Ñeà-hoaøn Nhaân nghe. Vò Phaùp sö ngoaïi ñaïo kia khoâng coù trí tueä chaân chaùnh maø töï xöng laø Baäc Nhaát Thieát Trí, noùi raèng khoâng coù ñaïo quaû Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Trôøi Ñeá Thích nghe noùi nhö vaäy trong loøng khoâng vui, sinh taâm buoàn. Ñeá Thích nhìn xem caùc theá gian, coù nhöõng vò tu haønh khoå haïnh cuøng cöïc ñeå tìm caàu Nhaát thieát trí, nhö trong kinh Ñeá Thích Vaán coù baøi keä: Nay taâm ta mong caàu Maø khoâng ñöôïc ñaày ñuû Ngaøy ñeâm cöù thaéc maéc Chaúng bieát ñuùng hay sai. Töø laâu xa ñeán nay Ta thöôøng nghó tìm khaép Chaúng bieát Baäc Chaân Teá Hieän giôø ôû nôi ñaâu? Tyø-thuû-yeát-ma baïch vôùi trôøi Ñeá Thích: –ÔÛ coõi trôøi ngaøi khoâng neân lo buoàn. Nöôùc Caâu-thi ôû döôùi traàn gian coù vò vua hieäu laø Thi-tyø, raát sieâng naêng tinh taán tu haønh khoå haïnh caàu ñaïo Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Ngöôøi coù trí tueä quaùn saùt thaáy nhaø vua aáy khoâng bao laâu seõ thaønh Phaät, ngaøi haõy ñeán gaàn guõi hoïc hoûi. Ñeá Thích ñaùp: –Vieäc laøm cuûa nhaø vua aáy khoâng thay ñoåi chaêng? Ñeá Thích lieàn noùi keä: Gioáng nhö caù ñeû tröùng Tuy nhieàu nhöng nôû ít Laïi nhö quaû Am-la Soáng chín khoù phaân bieät, Boà-taùt cuõng nhö vaäy Ngöôøi phaùt taâm tuy nhieàu Thaønh töïu thì raát ít. Neáu haønh haïnh khoù khoå Maø khoâng bò lui suït Coù theå noùi chaéc ñöôïc

Muoán bieát baäc Boà-taùt Phaûi giöõ taâm vöõng chaéc. Tyø-thuû-yeát-ma noùi: –Baây giôø chuùng ta neân ñi ñeáùn xem thöû, neáu thaät taâm nhaø vua baát ñoäng thì ta phaûi cuùng döôøng. Luùc baáy giôø trôøi Ñeá Thích vì muoán xem xeùt taâm cuûa vò Boà-taùt, neân töï bieán thaønh con chim öng, noùi vôùi Tyø-thuû-yeát-ma: “Thaày haõy hoùa thaønh con chim boà caâu”. Tyø-thuûyeát-ma lieàn hoùa thaønh chim boà caâu, thaân maøu xanh da trôøi, maét nhö haït chaâu ñoû, bay veà choã trôøi Ñeá Thích. Ñeá Thích sinh taâm thöông xoùt noùi vôùi Tyø-thuû-yeát-ma: –Vì sao chuùng ta lai sinh taâm böùc xuùc ñoái vôùi Boà-taùt, gaây söï khoå naõo cho vua Thityø. Tuy nhaø vua ñaõ chòu ñöïng nhöõng khoå ñau, nhö reøn luyeän vaät baùu toát ñeïp, thöû nhieàu laàn nhö theá môùi bieát ñöôïc thaät giaû. Caùch thöû vaät quyù laø chaët, cheû, beû cong, thieâu ñoát, laáy chaøy ñaäp, coù nhö theá môùi bieát ñöôïc thaät giaû. Baáy giôø chim boà caâu bieán hoùa kia bò chim öng ñuoåi. Chim boà caâu raát sôï haõi, bay ñeán tröôùc ñaïi chuùng, nuùp döôùi naùch vua Thi-tyø. Maøu xanh thaân chim gioáng nhö laù sen, aùnh saùng röïc rôõ nhö caàu voøng chieáu saùng trong maây ñen raát xinh ñeïp. Moïi ngöôøi sinh taâm cho laø vieäc ít coù. Chim öng lieàn noùi keä: Ngöôøi coù taâm Töø bi Chuùng sinh ñeàu theå tin Gioáng nhö khi trôøi toái Bay veà oå cuûa mình. Chim öng hoùa noùi raèng: Xin vua cho toâi aên.

Nhaø vua nghe chim öng noùi vaø troâng thaáy chim boà caâu kia raát sôï haõi, lieàn noùi keä: Boà caâu sôï chim öng Bay vun vuùt ñeán ta Tuy mieäng khoâng noùi ñöôïc Vì sôï nöôùc maét tuoân Do vaäy neân hoâm nay Ta phaûi caàn cöùu giuùp. Nhaø vua an uûi chim boà caâu, laïi noùi keä: Ngöôi chôù coù sôï seät Khoâng ai gieát ngöôi ñöôïc Khi ta ñaây coøn soáng Chaéc chaén seõ cöùu ngöôi. Ta ñaâu rieâng giuùp ngöôi Coøn che chôû chuùng sinh Ta vì taát caû chuùng Maø laøm caû moïi vieäc Nhö laøm thueâ cho ngöôøi Ta ñöôïc moät phaàn saùu. Ta ñoái taát caû chuùng Chính laø ngöôøi laøm thueâ Caàn phaûi luoân giöõ gìn

Khoâng ñeå hoï chòu khoå. Luùc baáy giôø chim öng kia taâu vôùi nhaø vua: –Ñaïi vöông, xin haõy thaû con chim boà caâu naøy ra vì ñoù laø thöùc aên cuûa toâi. Nhaø vua ñaùp: –Töø laâu, ta ñaõ coù loøng Töø cöùu giuùp taát caû chuùng sinh. Chim öng hoûi nhaø vua: –Ñaïi vöông, ngaøi noùi ñaõ laâu laø theá naøo? Ñaïi vöông lieàn noùi keä: Toâi vöøa phaùt Boà-ñeà Luùc aáy lieàn nhieáp hoä Ñoái vôùi caùc chuùng sinh Ñeàu sinh taâm thöông xoùt. Chim öng ñaùp baèng baøi keä: Neáu ngaøi noùi thaät thì Mau traû chim cho toâi Neáu toâi bò ñoùi cheát Thì ngaøi chaúng taâm Töø. Nhaø vua nghe xong lieàn suy nghó, baây giôø ta xöû trí thaät khoù, ta phaûi laøm caùc naøo cho hôïp lyù. Nghó roài, nhaø vua lieàn traû lôøi chim öng: –Neáu coù thòt khaùc thì ngöôi coù chòu aên khoâng? Chim öng ñaùp: –Ñaïi vöông, chæ coù maùu thòt töôi môùi cöùu ñöôïc maïng soáng cuûa toâi. Luùc aáy nhaø vua suy nghó khoâng bieát phaûi laøm caùch naøo, lieàn noùi baøi keä: Taát caû caùc chuùng sinh Ta thöôøng cöùu giuùp caû Maùu thòt noùng nhö theá Khoâng gieát thì khoâng ñöôïc. Nhaø vua nghó raèng chæ coù thòt cuûa thaân mình môùi cöùu giuùp ñöôïc maïng soáng chim öng. Ñaây laø vieäc laøm raát deã, lieàn noùi keä: Töï caét thòt thaân mình Ñeå cho chim öng kia Cho ñeán boû thaân mình Ñeå giuùp maïng sôï haõi. Luùc aáy vua noùi baøi keä xong lieàn baûo vôùi chim öng: –Ngöôi aên thòt ta ñeå nuoâi maïng soáng ñöôïc chaêng? Chim öng ñaùp: –Ñaïi vöông, ñöôïc chöù. Xin ñaïi vöông haõy caân thòt cuûa Ngaøi baèng vôùi thòt chim boà caâu roài ñöa cho toâi, thì toâi seõ aên. Nhaø vua nghe chim öng noùi trong taâm raát vui möøng, lieàn baûo vôùi ngöôøi haàu caän haõy mau ñem caân ñeán, caét laáy thòt mình ñeå ñoåi maïng cho chim boà caâu. Vua nghó: “Hoâm nay chính laø ngaøy hoäi raát toát ñeïp cuûa ta. Sao goïi laø ngaøy hoäi raát toát ñeïp?” Vua lieàn noùi keä: Choã ôû cuûa giaø beänh

Mong manh raát hoâi nhô Nay ta neân vì phaùp Caét boû thòt dô naøy. Vaâng leänh nhaø vua, ngöôøi haàu lieàn ñem caân ñeán. Nhaø vua thaáy ñem caân ñeán saéc maët khoâng öu saàu, töï mình ñöa chaân ra, baép chaân traéng nhö laù ña-la. Nhaø vua lieàn goïi moät ngöôøi haàu ñeán vaø noùi keä: Ngöôi haõy duøng dao beùn Caét laáy thòt ñuøi ta Ngöôi chæ nghe lôøi ta Ñöøng sinh taâm nghi sôï Khoâng laøm haïnh khoù khoå Khoâng ñöôïc Nhaát thieát trí Baäc Nhaát Thieát Chuûng Trí Hôn heát trong ba coõi Boà-ñeà duøng duyeân nhoû Khoâng bao giôø chöùng ñöôïc Vì theá hoâm nay ta Laøm vieäc raát vöõng chaéc. Luùc baáy giôø, ngöôøi haàu rôi leä buoàn khoùc, nöôùc maét ñaàm ñìa, chaép tay thöa: –Xin ñaïi vöông haõy tha thöù cho toâi, toâi khoâng laøm ñöôïc vieäc naøy. Toâi thöôøng ñöôïc nhaø vua cung caáp, sai khieán, thì ñaâu nôõ duøng dao beùn caét thòt ñuøi cuûa ñaïi vöông. Vò aáy noùi keä: Vua laø

ngöôøi cöùu giuùp Neáu toâi caét thòt vua Thaân toâi cuøng dao naøy Ñeàu seõ bò ñoïa laïc. Khi aáy nhaø vua tay töï caàm dao ñònh caét thòt ñuøi cuûa mình. Caùc quan ñaïi thaàn, phuï töôùng keâu khoùc can ngaên khoâng theå laøm cho nhaø vua thay ñoåi yù ñònh. Moïi ngöôøi trong thaønh ai cuõng khuyeân can, nhöng vua khoâng nghe theo, töï caét mieáng thòt ñuøi mình. Nhöõng ngöôøi ñöùng gaàn ñeàu quay ñi choã khaùc, vì khoâng nôõ nhìn thaáy. Caùc vò Baø-lamoân laáy tay che maét khoâng daùm nhìn. Caùc theå nöõ trong cung caát tieáng buoàn khoùc, Trôøi, Roàng, Daï-xoa, Caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø... ôû treân hö khoâng ñeàu baûo nhau: –Nhö vieäc laøm naøy, ta tin chöa bao giôø coù. Luùc ñoù, thaân theå nhaø vua raát meàm maïi, vì nhaø vua sinh ra vaø lôùn leân trong cung, chöa bao giôø gaëp phaûi söï khoå nhö theá naøy neân toaøn thaân ñau ñôùn, môø meät saép cheát. Ñeå töï khuyeân mình, nhaø vua lieàn noùi keä: OÂi! Taâm phaûi vöõng chaéc Vieäc khoå nhoû nhö vaày Vì sao laïi buoàn phieàn? Ngöôi xem caùc theá gian Traêm ngaøn khoå eùp ngaët Khoâng ai nöông, ai giuùp Ai che chôû, nuoâi döôõng

Ñeàu khoâng ñöôïc töï taïi Chæ coù taâm ngöôi thoâi Neân laøm vieäc cöùu giuùp Vì sao khoâng töï traùch Laïi sinh taâm khoå naõo. Thích Ñeà-hoaøn Nhaân beøn nghó: "Vieäc laøm cuûa vò vua naøy raát khoå sôû, khoâng bieát coù theå giöõ vöõng yù chí chaêng? Ta muoán thöû xem vieäc laøm cuûa vò vua naøy nhö theá naøo." Lieàn hoûi: –Hieän giôø nhaø vua raát ñau khoå, khoù coù theå chòu ñöïng ñöôïc. Taïi sao ñaïi vöông khoâng boû vieäc laøm khoå haïnh ñoù maø phaûi chòu khoå naõo nhö vaäy? Ngaøi ñaõ laøm ñuû roài khoâng caàn phaûi laøm nöõa, haõy thaû chim boà caâu kia cho noù bay ñi. Boà-taùt mæm cöôøi ñaùp: –Khoâng bao giôø vì ñau ñôùn maø ta traùi lôøi theä nguyeän. Neáu nhö coù söï ñau khoå naøo hôn theá nöõa thì cuõng khoâng bao giôø laøm lui suït yù chí cuûa ta. Ñaây chæ môùi laø noãi khoå nhoû, so vôùi ñòa nguïc thì khoâng theå ví duï ñöôïc. Theá neân ta phaûi caøng sinh taâm Töø bi hôn nöõa ñoái vôùi caùc noãi khoå cuûa chuùng sinh. Noùi roài, Boà-taùt noùi keä: Nay ta caét thaân khoå Taâm yù raát roäng lôùn Ngöôøi trí nhoû, taâm yeáu Chòu khoå nôi ñòa nguïc Noãi khoå aáy laâu daøi Meânh moâng khoâng bôø beán Laøm sao chòu ñöïng ñöôïc? Ta thöông nhöõng haïng aáy Vì theá phaûi nhanh choùng Gaáp caàu ñaïo Boà-ñeà Caùc noãi khoå nhö vaäy Giuùp cho hoï giaûi thoaùt. Trôøi Ñeá Thích laïi nghó: "Vieäc laøm cuûa nhaø vua chöa phaûi laø khoå laém ñaâu, coøn coù nhöõng noåi khoå döõ doäi hôn theá nöõa, khoâng bieát taâm cuûa oâng coù bò lay ñoäng chaêng? Baây giôø ta seõ thöû xem". Trôøi Ñeá Thích suy nghó nhö theá nhöng im laëng khoâng noùi. Khi nhaø vua laáy dao caét thòt vaø ñaët ôû moät ñaàu caân, laïi ñaët chim boà caâu ôû ñaàu caân coøn laïi thì thaân boà caâu naëng hôn. Laïi caét thòt hai ñuøi cho ñeán thòt trong mình ñaët theâm vaøo nhöng vaãn coøn nheï hôn chim boà caâu. Nhaø vua luùc aáy raát kinh ngaïc. Vì nguyeân nhaân naøo laïi nhö vaäy? Ngaøi lieàn ñònh böôùc leân treân quaû caân. Chim öng hoûi: –Ñaïi vöông, ngaøi laøm nhö vaäy coù aên naên chaêng? Vua ñaùp: –Ta khoâng aên naên, ta muoán böôùc toaøn thaân leân caân ñeå cöùu maïng chim boà caâu naøy. Khi nhaø vua saép böôùc leân caân, saéc maët nhaø vua raát vui veû. Nhöõng ngöôøi ñöùng gaàn beân ñeàu khoâng nôõ nhìn thaáy vieäc laøm nhö vaäy vaø laïi xua ñuoåi nhöõng ngöôøi khaùc

khoâng ñeå cho hoï nhìn caûnh töôïng aáy. Nhaø vua noùi: –Haõy giöõ taâm, cöù nhìn. Khi nhaø vua caét heát thòt treân thaân mình, ñeán caùc ñoát xöông, gioáng nhö ñang veõ moät böùc tranh trong möa bò huûy hoaïi khoù nhìn roõ ñöôïc. Luùc aáy nhaø vua lieàn noùi:

–Nay ta boû thaân maïng, khoâng vì tieàn taøi vaät baùu, khoâng vì duïc laïc, khoâng vì vôï con, cuõng khoâng vì baø con quyeán thuoäc maø chính vì caàu ñöôïc Nhaát thieát chuûng trí ñeå cöùu giuùp chuùng sinh,

Vua lieàn noùi keä:

Trôøi, Ngöôøi, A-tu-la
Caøn-thaùt-baø, Daï-xoa
Roàng vaø Quyû thaàn thaûy
Taát caû caùc chuùng sinh
Ai thaáy ñöôïc thaân ta
Ñeàu ñöôïc khoâng lui suït.
Vì tham caàu trí tueä
Khoå sôû caét thaân naøy
Vì mong caàu Chuûng trí
Phaûi giöõ vöõng taâm Töø
Neáu ngöôøi khoâng giöõ vöõng
Thì boû ñaïo Boà-ñeà.

Luùc baáy giôø nhaø vua khoâng tieác thaân maïng, lieàn böôùc leân caân. Khi aáy caû maët ñaát ñeàu rung chuyeån saùu caùch, coû laù theo soùng bò vuøi daäp, caùc trôøi treân hö khoâng khen ngôïi vieäc laøm chöa töøng coù vaø xöôùng noùi:

–Laønh thay! Laønh thay! Thaät ñaùng goïi laø tinh taán, taâm yù vöõng chaéc.

Vua lieàn noùi keä:

Ta baûo veä maïng chim
Töï caét thòt thaân mình
Taâm thöông xoùt thuaàn thieän
Giöõ taâm khoâng lay ñoäng
Taát caû caùc trôøi, ngöôøi
Taâm ñeàu nghó ít coù.

Chim öng khen ngôïi laø vieäc chöa töøng coù, taâm nhaø vua quaû laø chaéc thaät, khoâng bao laâu seõ thaønh Phaät, taát caû chuùng sinh seõ coù choã nöông caäy.

Chim öng hieän trôû laïi thaân trôøi Ñeá Thích vaø ôû tröôùc vua noùi:

–Tyø-thuû-yeát-ma haõy hieän trôû laïi thaân goác cuûa ngaøi ñi. Hoâm nay chuùng ta seõ cuøng nhau thieát trai cuùng döôøng Boà-taùt. Vò Boà-taùt naøy coù moät yù chí vaø söùc maïnh vöõng beàn.

Nhö nuùi Tu-di ngöï giöõa bieån lôùn khoâng bao giôø bò lay ñoäng. Taâm vò Boà-taùt cuõng nhö vaäy.

Ñeá Thích noùi keä:
Chuùng ta neân cuùng döôøng
Baäc tinh taán maïnh meõ
Nay neân cuøng phaùt khôûi
Khen ngôïi laøm lôùn theâm.
Chuùng sinh gaëp khoå naïn
Neân cuøng nhau ngaên döùt
Cuøng laøm baïn vôùi hoï
Tu haønh laâu vöõng chaéc
An truï ñaát ñaïi Bi
Caây trí Nhaát thieát chuûng
Maàm moáng môùi nhoâ leân
Ngöôøi trí neân che chôû.
Tyø-thuû-yeát-ma noùi vôùi Thích Ñeà-hoaøn Nhaân:
–Nhaø vua ñoái vôùi taát caû chuùng sinh coù taâm thöông xoùt, chuùng ta neân giuùp cho nhaø vua trôû laïi thaân hình cuõ, nguyeän cho taát caû chuùng sinh taâm trí khoâng lay ñoäng.
Luùc aáy trôøi Ñeá Thích hoûi nhaø vua:
–Ñaïi vöông vì moät con chim boà caâu maø boû thaân maïng, ngaøi coù lo buoàn gì chaêng?
Nhaø vua lieàn noùi keä:
Thaân naøy roài cuõng boû
Gioáng nhö goã ñaù kia
Seõ boû cho caàm thuù
Löûa ñoát, muïc trong ñaát.
Duøng thaân voâ ích naøy
Ñeå caàu lôïi ích lôùn
Phaûi neân raát vui möøng
Taâm khoâng heà aên naên.
Ai ngöôøi coù trí tueä
Duøng thaân mong manh naøy
Ñoåi laáy phaùp beàn chaéc
Maø khoâng vui thích ö?
Khi aáy trôøi Ñeá Thích noùi vôùi nhaø vua:
–Ñaïi vöông, lôøi noùi aáy thaät khoù tin. Laïi nöõa, vieäc nhö theá thaät laø vieäc laøm khoâng heà coù, vaäy ai laø ngöôøi daùm tin?
Nhaø vua ñaùp:
–Ta töï bieát taâm ta, treân ñôøi coù vò Ñaïi tieân coù khaû naêng xem xeùt vaø chaéc chaén bieát ñöôïc taâm ta, chaân thaät khoâng thay ñoåi.
Trôøi Ñeá Thích noùi:

–Ñaïi vöông haõy noùi lôøi chaân thaät.
Baáy giôø nhaø vua lieàn phaùt theä noùi:
–Neáu taâm toâi khoâng aên naên thì haõy khieán cho thaân naøy trôû laïi nhö cuõ.
Nhaø vua xem xeùt nhöõng choã thòt bò caét treân thaân, lieàn noùi keä raèng:
Khi ta caét thòt mình
Taâm khoâng coù khoå, vui
Khoâng giaän cuõng khoâng lo
Khoâng coù taâm khoâng vui,
Neáu vieäc naøy chaân thaät
Thaân trôû laïi nhö cuõ
Mau thaønh ñaïo Giaùc ngoä
Cöùu khoå caùc chuùng sinh.
Noùi keä xong, nhöõng choã thòt treân thaân maø nhaø vua ñaõ caét lieàn ñaày ñaën laïi nhö cuõ.
Vua beøn noùi keä:
Caùc nuùi vaø ñaát ñai
Taát caû ñeàu rung chuyeån
Caây coái vaø bieån caû
AÅn, hieän khoâng töï döøng
Gioáng nhö ngöôøi sôï haõi
Run raåy khoâng töï an.
Caùc trôøi troåi aâm nhaïc
Khoâng trung möa hoa thôm
Caùc aâm thanh chuoâng troáng
Ñoàng thôøi cuøng troåi leân.
AÂm nhaïc cuûa trôøi ngöôøi
Taát caû ñeàu troåi leân
Chuùng sinh ñeàu rung ñoäng
Bieån lôùn cuõng aàm vang.
Trôøi möa höông boät mòn
Ñaày khaép caùc loái ñi
Hoa ôû trong hö khoâng
Rôi nhanh chaäm khoâng ñoàng,
Caùc Thieân nöõ treân khoâng
Raûi hoa ñaày maët ñaát
Bao nhieâu maøu saéc ñeïp,
AÙo trang söùc vaøng baùu
Töø trôøi rôi nhö möa
AÙo trôøi caùc tua vaûi

Chaïm nhau phaùt ra tieáng.
Trong nhaø cuûa moïi ngöôøi
Vaät baùu töï phaùt tieáng
Trang nghieâm ôû trong nhaø
Töï nhieân phaùt ra tieáng
Gioáng nhö kyõ nhaïc trôøi.
Caùc phöông ñeàu quang ñaõng
Boán phía ñeàu trong saùng
Gioù nheï thoåi hôi thôm
Soâng troâi chaûy eâm ñeàm.
Daï-xoa khaùt ngöôõng phaùp
Caøng vui möøng theâm leân
Khoâng laâu thaønh Chaùnh giaùc
Ca vònh vaø khen ngôïi.
Trong taâm raát vui möøng
Caùc vò Caøn-thaùt-baø
Ca tuïng troåi aâm nhaïc
AÂm thanh hay dìu daët
Khen ngôïi maø noùi raèng:
Khoâng bao laâu thaønh Phaät
Vöôït qua bieån theä nguyeän
Mau choùng ñeán choán vui
Keát quaû ñaõ thaønh töïu Haõy nhôù ñoä thoaùt ta. Luùc baáy giôø trôøi Ñeá Thích vaø Tyø-thuû-yeát-ma cuùng döôøng Boà-taùt xong, lieàn trôû veà coõi trôøi.

CHÖÔNG 65 Phaûi gaàn guõi baäc thieän tri thöùc, neáu gaàn guõi thieän tri thöùc thì caùc phieàn naõo laãy löøng cuõng döùt boû ñöôïc. Toâi töøng nghe: Thuôû xöa, thaùi töû Ta-la-na con cuûa vua Toá-tyø-la. Sau khi nhaø vua baêng haø, thaùi töû Ta-la-na khoâng chòu leân noái ngoâi, giao söï nghieäp laïi cho em vaø ñeán xin ngaøi Ca-chieân- dieân xuaát gia. Sau khi xuaát gia, thaùi töû theo Toân giaû Ca-chieân-dieân ñeán vöông quoác Ba-thoï-ñeà vaøo ngoài tónh toïa trong khu vöôøn cuûa vua. Vua Ba-thoï-ñeà daãn caùc cung nhaân vaøo trong khu röøng naøy nghæ ngôi döôùi goác caây. Toân giaû Ta-la-na ñi khaát thöïc trôû veà ngoài yeân laëng döôùi goác caây. Baáy giôø, caùc cung nhaân taùnh raát thích hoa quaû, neân ñi khaép nôi trong röøng tìm kieám. Tyø-kheo Ta-la-na ñi xuaát gia khi tuoåi coøn treû neân töôùng maïo raát khoâi ngoâ. Khi aáy, caùc cung nhaân thaáy thaày Tyø-kheo kia tuoåi treû dung maïo laïi tuaán tuù khaùc thöôøng neân sinh taâm cho laø ít coù beøn noùi: –Trong Phaät phaùp laïi coù ngöôøi naøy xuaát gia hoïc ñaïo. Hoï lieàn ñeán ngoài chung quanh thaày Tyø-kheo aáy. Baáy giôø, vua Ba-thoï-ñeà thöùc daäy, beøn tìm kieám caùc cung nhaân vaø nhöõng ngöôøi theo haàu, nhöng taát caû ñaõ ñi töù taùn neân vua tìm khoâng thaáy. Vua laïi ñích thaân ñi tìm vaø troâng thaáy caùc cung nhaân ngoài

chung quanh thaày Tyø-kheo nghe noùi phaùp. Vua lieàn noùi keä: Tuy maëc aùo saùng ñeïp Khoâng baèng mieäng noùi phaùp Ngaøn coâ ngoài chung quanh Yeâu kính dung maïo ngöôøi. Vua Ba-thoï-ñeà raát giaän döõ, noùi vôùi Tyø-kheo: –Ngöôi ñaõ chöùng quaû La-haùn chöa? Thaày Tyø-kheo ñaùp: –Toâi chöa chöùng. –Ngöôi ñaõ chöùng quaû A-na-haøm chöa? –Toâi chöa chöùng. –Ngöôi ñaõ chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn chöa? –Toâi chöa chöùng. –Ngöôi ñaõ chöùng Sô thieàn, Nhò thieàn, cho ñeán Töù thieàn chöa? –Toâi chöa chöùng. Vua Ba-thoï-ñeà nghe Tyø-kheo noùi nhö vaäy trong loøng raát giaän döõ, noùi: –Ngöôi chaúng phaûi laø ngöôøi ñaõ lìa duïc, taïi sao laïi ngoài chung vôùi caùc cung nhaân nhö theá naøy? Nhaø vua lieàn ra leänh cho nhöõng ngöôøi theo haàu baét giöõ thaày Tyø-kheo aáy, côûi boû y

phuïc, chæ chöøa laïi noäi y, duøng caây coù gai nhoïn ñaùnh ñaäp thaày Tyø-kheo. Caùc cung nhaân khoùc loùc taâu vôùi nhaø vua: –Ñaïi vöông, vò Toân giaû naøy khoâng coù toäi loãi gì, vì sao laïi ñaùnh ñaäp nhö theá? Vua Ba-thoï-ñeà nghe caùc cung nhaân noùi, caøng giaän döõ ñaùnh ñaäp döõ doäi hôn. Tröôùc kia, Tyø-kheo Ta-la-na laø vöông töû neân thaân hình meàm maïi, khoâng chòu ñöôïc söï khoå ñau, toaøn thaân chaûy maùu. Caùc cung nhaân thaáy theá ñeàu rôi leä. Toân giaû Ta-la-na bò ñaùnh ñaäp chaéc khoâng coøn soáng ñöôïc, teù xæu xuoáng ñaát, hoài laâu môùi tænh daäy, thaân theå bò raùch toaùc nhö bò choù caén, cuõng gioáng nhö coù ngöôøi bò con maõng xaø nuoát, ñaõ vaøo trong mieäng, thaät khoù coù theå khoûi cheát. Neáu nhö ra khoûi ñöôïc mieäng con maõng xaø giöõ maïng soáng cuõng raát khoù. Toân giaû Ta-la-na thoaùt ñöôïc naïn naøy cuõng gioáng nhö vaäy. Toân giaû môû maét nhìn sôï seät, laïi sôï bò ñaùnh. Khaép thaân chaûy maùu, khoâng theå maëc y, Toân giaû beøn oâm y phuïc maø ñi, nhìn khaép boán beà, laïi sôï coù ngöôøi ñeán baét mình. Caùc vò ñoàng tu phaïm haïnh thaáy vieäc aáy, lieàn noùi keä: Ai khoâng taâm thöông xoùt Ñaùnh ñaäp Tyø-kheo naøy Sao coù yù hung döõ Ñoái vôùi ngöôøi xuaát gia! Vì sao khoâng nöông tay Sinh taâm taøn haïi thaày Khoâng loãi, voâ côù haïi Thaät laø keû phi lyù! Xuaát gia boû giaøu sang Moät mình, khoâng theá löïc Y baùt mang beân mình Khoâng chöùa ñeå vaät dö Ngöôøi naøo nôõ taøn haïi Ñaùnh ñaäp ñeán theá naøy? Nhöõng ngöôøi baïn ñoàng tu hoïc dìu ñôõ thaày ñi ñeán choã Toân giaû Ca-chieân-dieân. Vöøa nhìn thaáy Tyø-kheo Ta-la-na thaân theå nhö vaäy, Toân giaû baät khoùc, toû yù töôûng chaùn gheùt thaân naøy, noùi keä: Nhö quaû Dieâm-phuø kia Ñoû, traéng, xanh loang loå Cuõng coù choã öù ñoû Maùu chaûy khaép moïi choã Ai laøm thaân theå oâng Coù maøu saéc nhö vaäy? Luùc baáy giôø Tyø-kheo Ta-la-na ñöa nhöõng choã thaân theå bò raùch toaùc maùu chaûy cho Toân giaû Ca-chieân-dieân thaáy vaø noùi keä: Con khoâng ngöôøi cöùu giuùp Moät mình mong ñöôïc soáng Töï xeùt khoâng loãi laàm Bò ñaùnh vì xem thöôøng. Ba-thoï-ñeà töï yù Ngöôøi giaøu chuû ñaát nöôùc

Khôûi taâm buoâng lung aùc
Roi döõ nhö roùt löûa
Thieâu huûy thaân theå con.
Con ñaõ khoâng loãi xaáu

Bò ñaùnh ñaäp voâ côù
Bò thöông ñeán nhö vaäy.
Toân giaû Ca-chieân-dieân bieát ñöôïc trong loøng cuûa Tyø-kheo Ta-la-na raát töùc giaän,
Ngaøi lieàn noùi:
–Tyø-kheo Ta-la-na, phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia khoâng giöõ gìn thaân maïng mình, maø chính laø döùt boû khoå naõo trong taâm.
Toân giaû lieàn noùi keä:
Thaân oâng bò khoå aùch
Sinh thuø gheùt laøm gì?
Chôù vung roi töùc giaän
Taâm cuoàng töï haïi mình.
Thaày Tyø-kheo Ta-la-na trong taâm raát khoå naõo, neân loä veû töùc giaän gioáng nhö khi con roàng ñaùnh nhau le löôõi phaùt ra aùnh saùng nhö saám chôùp, lieàn noùi keä:
Xin Hoøa thöôïng bieát cho
Töùc giaän ñoát taâm con
Gioáng nhö coäi caây khoâ
Giöõa trôøi maø phaùt hoûa,
Xuaát gia tu phaïm haïnh
Traûi qua bao thaùng ngaøy
Nhö con ngaøy hoâm nay
Muoán quay trôû veà nhaø.
Ngöôøi yeáu ñuoái keùm heøn
Khoâng chòu noãi khoå naøy
Laøm sao con chòu noåi
Vieäc khoå döõ doäi naøy?
Nay, con muoán veà nhaø
Trôû veà leân ngoâi vua
Nhoùm töôïng chuùng, binh chuùng
Che toái caû maët ñaát.
Taâm töùc giaän buøng leân
Ngaøy ñeâm khoâng döøng nghæ
Gioáng nhö ngoïn löûa döõ
Thieâu ñoát caû nuùi röøng
Ba-thoï-ñeà bò chaùy
Nhö ñom ñoùm trong löûa.
Noùi keä xong, thaày lieàn trao ba y cho ngöôøi ñoàng phaïm haïnh, ngheïn ngaøo khoùc loùc leã döôùi chaân Hoøa thöôïng, töø taï trôû veà nhaø, laïi noùi keä:
Xin Hoøa thöôïng cho con

Saùm hoái döùt toäi loãi
Nay, con muoán veà nhaø
Taâm yù khoâng an vui
Soáng trong phaùp xuaát gia
Khoâng traû ñöôïc oaùn naøy.
Hoøa thöôïng laø ngöôøi thoâng thaïo baäc nhaát veà giaùo nghóa trong kinh, ngoân töø bieän thuyeát cuõng laø baäc ñeä nhaát neân noùi:
–Con khoâng neân laøm nhö theá. Bôûi vì sao? Vì thaân naøy khoâng beàn chaéc, roát cuoäc roài cuõng cheát. Vaäy con khoâng neân vì thaân maø traùi xa phaùp Phaät. Con phaûi quaùn xeùt voâ thöôøng baát tònh.
Ngaøi lieàn noùi keä:
Thaân naøy khoâng thanh tònh
Chín loã thöôøng chaûy nhô
Hoâi thuùi thaät ñaùng gheùt
Laø ñoà chöùa caùc khoå.
Thaân naøy raát xaáu xa
Choã chöùa nhoùm caùc beänh
Khi bò xuùc phaïm nhoû
Sinh khoå naõo döõ doäi.
Taâm oâng meâ ñaém thaân
Thaät traùi vôùi trí tueä
Neân boû taâm thaáp heøn
Keä do Nhö Lai noùi.
Nay oâng neân nhôù giöõ
Khi töùc giaän phieàn naõo
OÂng haõy töï caám cheá
Cuõng nhö duøng daây cöông
Ngaên chaän con ngöïa döõ
Caám cheá goïi kheùo côõi
Khoâng cheá goïi buoâng lung.
Taïi gia goïi lao nguïc
Xuaát gia laø giaûi thoaùt
Con ñaõ ñöôïc giaûi thoaùt
Veà nhaø tìm raøng buoäc
Nôi lao nguïc giam caàm.
Saân laø keû cöôùp trong
OÂng chôù khôûi taâm saân
Bò töùc giaän ngaên caám,
Phaät do nhaân duyeân naøy

Khen ngôïi ngöôøi hoïc roäng
Ñöùng ñaàu caùc Tieân thaùnh.
OÂng phaûi theo lôøi Phaät
Nay neân nhôù hoïc roäng
Chôù khôûi taâm giaän döõ
Duø bò cöa saét xeû
Thaân theå vaø tay chaân
Phaät vì Phuù-na-kyø
Noùi ñieàu phaûi neân noùi.
OÂng phaûi nhôù hoïc roäng
Nhöõng lôøi daïy nhö theá.
Neân nhôù Xaù-lôïi-phaát
Noùi naêm phaùp khoâng khoå
OÂng neân xem xeùt kyõ
Taùm phaùp cuûa theá gian.
OÂng neân suy tính kyõ
Loãi laàm cuûa töùc giaän
Phaûi neân töï quaùn xeùt
Hình töôùng ngöôøi xuaát gia
Taâm vaø töôùng töông öùng
Nay sao khoâng töông öng?
Phaùp cuûa thaày Tyø-kheo
Khaát thöïc töï nuoâi soáng
Vì sao thoï tín thí
Maø sinh nhieàu saân si.
AÊn cuûa ngöôøi vaøo buïng
Sao laïi sinh töùc giaän
Laøm sao cuûa tín thí
Coù choã tieâu hoùa ñöôïc?
OÂng muoán thöïc haønh phaùp
Khoâng neân sinh töùc giaän
Töï noùi mình haønh phaùp
Laøm phaùp taéc cho ngöôøi
Maø sinh taâm giaän töùc
Laø vieäc khoâng neân laøm.
Giaän töùc khoå taâm oâng
Mieäng noùi nhöõng lôøi aùc
Bò ngöôøi trí cheâ traùch
Vì theá khoâng neân laøm.

Nhöõng ngöôøi ñi xuaát gia
Phaûi neân coù ba vieäc
Ñieàu phuïc thaày Tyø-kheo
Chòu ñöïng khoâng giaän töùc
Nhaát ñònh giöõ giôùi caám
Noùi thaät khoâng noùi doái
Kheùo thöïc haønh chòu ñöïng
Khoâng neân sinh taâm saân.
Nhöõng baäc Sa-moân naøy
Khoâng neân noùi lôøi aùc
Phaûi maëc y nhu hoøa,
Ngöôøi xuaát gia khoâng neân
Giaän noùi lôøi thoâ aùc
Nhö vò Tieân ngoài thieàn
Ruùt kieám naém treân tay.
Y baùt vaø Tyø-kheo
Taát caû khaùc ngöôøi ñôøi
Töùc giaän ñoàng taïi gia
Laø vieäc khoâng neân laøm.
Lôøi aùc ñoàng ngöôøi ñôøi
Laøm sao goïi Tyø-kheo?
Caïo toùc, boû trang söùc
Nhuùn mình ñi khaát thöïc
Taïo daùng veû thaáp heøn
Maø khoâng döùt kieâu maïn,
Neáu muoán döùt kieâu maïn
Neân boû taâm nhô xaáu
Mau caàu ñeán giaûi thoaùt.
Thaân nhö ñích baén kia
Coù ñích baén thì truùng
Coù thaân theâm caùc khoå
Khoâng thaân thì khoâng khoå.
Thí nhö ngöôøi giöõ cöûa
Ñeå chieác troáng beân caïnh
Coù ngöôøi töø xa ñeán
Moûi meät muoán nguû nghæ
Ngöôøi aáy ñeàu ñaùnh troáng
Khoâng heà nguû nghæ ñöôïc.
Ngöôøi aáy khoâng nguû ñöôïc

Töùc giaän ngöôøi ñaùnh troáng,
Tranh caõi vôùi nhieàu ngöôøi
Sau suy nghó nguyeân nhaân
Ñaây voán chính laø troáng
Chaúng phaûi loãi moïi ngöôøi
Ñöùng daäy ñaäp boû troáng
Môùi ñöôïc nguû an oån.
Thaân Tyø-kheo nhö troáng
Vì an vui xuaát gia
Muoãi moøng vaø coû ñoäc
Ñeàu coù theå caén ngöôøi
Phaûi thöôøng xuyeân tinh taán
Ñöøng coi troïng thaân naøy.
Ñöøng töôûng vui laâu daøi
Neân xem xeùt coäi nguoàn
Chæ laø nhoùm aám, giôùi
Phaù hoaïi khoå aám, giôùi
An oån nguû Nieát-baøn.
Hoøa thöôïng noùi keä roài, laïi daïy:
–Naøy Ta-la-na, oâng neân döùt boû taâm töùc giaän, naõo haïi ñi, neáu oâng muoán naõo haïi
ngöôøi khaùc thì neân nghe ta noùi. Taát caû theá gian ñeàu bò noãi khoå naõo quaáy nhieãu, taïi sao oâng laïi coøn muoán gaây haïi chuùng sinh? Taát caû chuùng sinh ñeàu naèm trong tay Thaàn cheát. Ta vaø oâng cuøng vò vua kia khoâng bao laâu seõ cheát, nay sao oâng coøn muoán gieát keû thuø? Taát caû coù sinh thì phaûi coù cheát, ñaâu caàn oâng phaûi ra tay gieát haïi? Coù sinh aét coù töû khoâng coù gì nghi ngôø caû. Cuõng nhö maët trôøi coù moïc thì phaûi coù laën, theå taùnh laø cheát ñaâu caàn phaûi gaây haïi. Neáu oâng muoán haïi ngöôøi thì ñaâu coù lôïi laïc gì? OÂng laø ngöôøi giöõ giôùi maø muoán laøm haïi ngöôøi, ñôøi vò lai chaéc chaén phaûi chòu quaû baùo naëng neà, chòu khoå voâ löôïng, quaû baùo naøy cuõng nhö vaäy, ñaâu neân huûy hoaïi hoï. Vò vua kia muoán huûy hoaïi thaân theå oâng, oâng sinh taâm töùc giaän, söï töùc giaän hieän taïi raát khoå sôû, ñeán ñôøi vò lai laïi chòu quaû baùo ñau khoå, vaäy tröôùc neân döùt boû söï töùc giaän. Theá naøo laø thöông haïi? Neáu trong moät saùt-na khôûi leân söï töùc giaän thì seõ böùc naõo thaân taâm. Nay ta vì oâng maø noùi phaùp naøy, haõy nghe roõ ví duï: Nhö ngöôøi laáy tay boác löûa ñeå ñoát ngöôøi khaùc, thì chöa haïi ñöôïc ngöôøi maø töï mình ñaõ chuoác laáy khoå sôû. Söï töùc giaän cuõng vaäy, muoán haïi ngöôøi khaùc thì töï mình ñaõ chòu khoå sôû roài. Thaân nhö khuùc cuûi khoâ, töùc giaän nhö löûa, chöa ñoát ñöôïc ngöôøi maø töï thaân mình ñaõ bò ñoát chaùy. OÂng luoáng khôûi taâm töùc giaän muoán laøm haïi ngöôøi khaùc thì coù theå haïi ñöôïc, coù theå khoâng haïi ñöôïc nhöng töï haïi mình thì chaéc chaén ñaõ. Baáy giôø Tyø-kheo Ta-la-na im laëng nghe phaùp yeáu do Hoøa

thöôïng chæ daïy. Nhöõng ngöôøi baïn ñoàng tu phaïm haïnh ñeàu sinh taâm vui möøng, noùi vôùi nhau: –Ta-la-na nghe phaùp yeáu do Hoøa thöôïng giaûng noùi chaéc chaén khoâng boû ñaïo. Thaày Tyø-kheo Ta-na-la khoâng neùn ñöôïc söï töùc giaän, lôùn tieáng noùi: –Ngöôøi voâ taâm cuõng khoâng theå chòu ñöïng ñöôïc vieäc naøy, huoáng gì con coù taâm maø chòu ñöïng sao? Ta-la-na beøn noùi keä: AÙnh chôùp khaép hö khoâng Nhö roi ñaùnh ngöïa vaøng Hö khoâng vaät voâ tình Coøn phaùt ra tieáng saám, Nay con laø vöông töû Khoâng khaùc vôùi vua kia Laøm sao maø chòu ñöïng Khoâng baùo thuø cho ñöôïc? Noùi baøi keä xong, thaày baïch vôùi Hoøa thöôïng. –Baïch Hoøa thöôïng, lôøi thaày daïy thaät ñuùng. Nhöng giôø ñaây taâm con vöõng chaéc nhö ñaù, gioït nöôùc khoâng thaám vaøo ñöôïc, con thaáy da thòt bò raùch toaùc maùu tuoân ra ngoaøi, cho neân sinh taâm töùc giaän kieâu maïn. Con khoâng van xin, cuõng chaúng phaûi phöôøng toâi tôù, cuõng chaúng phaûi keû thaáp heøn, con cuõng chaúng phaûi laø ngöôøi daân cuûa hoï, con khoâng phaûi laø troäm cöôùp, khoâng gaây haïi cho ngöôøi, cuõng khoâng gaây loaïn ñeán vua, Con coù loãi gì maø laïi bò gia hình nhö theá? OÂng aáy laø vua, cho mình coù quyeàn löïc, coøn con laø ngöôøi thaáp heøn, nhöng moãi ngöôøi ñeàu coù ñòa vò khaùc nhau. Con ñi khaát thöïc ngoài thieàn trong röøng bò huûy nhuïc moät caùch oan uoång, Con seõ laøm cho vò vua kia chòu khoå nhö con, khoâng coøn daùm huûy haïi nöõa. Con seõ baùo thuø khoâng ñeå cho oâng ta ñöôïc yeân oån nguû nghæ. Con laø ngöôøi laønh maø bò huûy nhuïc oan uoång, con seõ baùo thuø laøm cho oâng ta phaûi chòu khoå sôû coøn hôn con ngaøy nay, khieán cho keû laøm aùc khoâng daùm laøm aùc nöõa. Noùi xong, thaày ñeán tröôùc maët Hoøa thöôïng quyø thaúng baïch raèng: –Thöa Hoøa thöôïng, xin ngaøi haõy xaû giôùi cho con!

Luùc baáy giôø, nhöõng vò ñoàng sö vaø nhöõng vò cuøng tu ñoàng hoïc phaïm haïnh khoùc thaät lôùn maø noùi:

–Thaày Ta-la-na, sao thaày laïi boû Phaät phaùp?

Coù ngöôøi naém tay, coù ngöôøi oâm chaàm laáy thaày, gieo naêm voùc saùt ñaát laøm leã vaø noùi:

–Thaày Ta-la-na, thaày haõy caån thaän khoâng neân boû Phaät phaùp.

Hoï lieàn noùi keä:

Vì sao ôû trong chuùng
Moät mình töï boû ñi
Xaû giôùi caám cuûa Phaät
Sao noùi lôøi aùc raèng:
Phaät chaúng phaûi thaày toâi!
Tyø-kheo ñeán nhaø thaày
Vì sao khoâng hoå theïn?
Luùc thaày môùi thoï giôùi
Theä nguyeän giöõ troïn ñôøi
Sao laïi khoâng trung tín
Maø muoán boû phaïm haïnh?

OÂm baùt maëc ca-sa
Khaát thöïc ñaõ laâu ngaøy
Maëc giaùp, caàm dao gaäy
Vöøa ñònh vaøo chieán traän
Roi vua huûy thaân thaày
Lìa boû phaùp Sa-moân.
Khoâng nhôù Tieân nhaãn nhuïc
Bò chaët heát tay chaân
Chæ ngöôøi aáy xuaát gia
Thaày khoâng xuaát gia sao?
Chæ ngöôøi aáy bieát phaùp
Thaày khoâng bieát phaùp sao?
Tieân bò chaët chaân tay
Coøn sinh taâm thöông xoùt
Taâm vöõng chaéc khoâng loaïn
Nay thaày bò gaäy ñaùnh
Maø voäi maát taâm chaêng?
Toân giaû Ca-chieân-dieân noùi vôùi moïi ngöôøi:
–Taâm Ta-la-na ñaõ nhaát ñònh roài, caùc thaày haõy ra veà, ta seõ lo lieäu cho thaày aáy.
Sau khi caùc Tyø-kheo ra veà, Toân giaû Ca-chieân-dieân ñöa tay xoa ñaàu Ta-la-na maø
baûo:
–Ta-la-na, oâng haõy suy nghó thaät kyõ.
Ta-la-na ñaùp:
–Baïch Hoøa thöôïng, con nhaát ñònh ra ñi.
Toân giaû Ca-chieân-dieân noùi:
–Ta-la-na, oâng neân nghæ ôû ñaây laïi moät ñeâm, saùng mai haõy ñi, ñöøng voäi xaû giôùi.
Thaày Ta-la-na ñaùp:
–Daï vaâng! Con xin nghe lôøi daïy cuûa Hoøa thöôïng laàn cuoái. Ñeâm nay con seõ nguû
beân Hoøa thöôïng, saùng mai khi xaû giôùi xong con trôû veà, leân ngoâi vua, chieán ñaáu vôùi Ba- thoï-ñeà. Ta-la-na laáy coû traûi moät choã beân caïnh Hoøa thöôïng maø nguû. Baáy giôø Toân giaû Ca-chieân-dieân duøng naêng löïc thaàn thoâng laøm cho thaày Ta-la-na nguû thaät say, naèm moäng thaáy trôû veà nöôùc mình, xaû giôùi trôû veà leân ngoâi vua, taäp hôïp boán thöù binh, ñeán nöôùc Ba-thoï-ñeà. Quoác vöông Ba-thoï-ñeà cuõng taäp hôïp boán thöù binh cuøng chieán ñaáu, binh lính cuûa Ta-la-na taát caû ñeàu bò ñaùnh tan. Ta-la-na bò baét giöõ saép söûa ñem ñi gieát. Vua Ba-thoï-ñeà noùi: “Ñaây laø keû aùc haõy ñem ñi gieát, ñoùng goâng treân coå, treo

treân thaønh La-tyø-la.” Ñao phuû caát tieáng döõ tôïn, sai moïi ngöôøi duøng binh khí aùp giaûi Ta-la-na daãn ra goø maû. Treân ñöôøng ñi troâng thaáy Toân giaû Ca-chieân-dieân maëc y oâm baùt vaøo thaønh khaát thöïc, Ta-la-na rôi leä khoùc than nhìn Hoøa thöôïng noùi: Con khoâng nghe lôøi Thaày Töùc giaän laøm khoå thaân Nay seõ ñeán döôùi caây Xin giaõ töø Phaät phaùp. Nay con ñeán choã cheát Ñao kieám vaây quanh con Nhö nai ôû trong chuoàng Nay con cuõng nhö vaäy. Khoâng thaáy Dieâm-phuø-ñeà Laàn cuoái thaáy Hoøa thöôïng Tuy con coù taâm aùc Vaãn nhö meï nhôù con. Ñao phuû kia caàm dao gioáng nhö hoa sen xanh, maø noùi: –Dao naøy chaët ñaàu ngöôi, duø cho coù Hoøa thöôïng cuõng khoâng laøm gì ñöôïc. Ta-la-na than khoùc thaûm thieát, caàu cöùu Hoøa thöôïng: “Nay con xin quy y Hoøa thöôïng”. Ta-la-na lieàn thöùc daäy, sôï haõi leã döôùi chaân Hoøa thöôïng thöa: –Baïch Hoøa thöôïng, xin ngaøi haõy cöùu con. Vaø ñeán beân Hoøa thöôïng thöa: –Con voán laø ngöôøi ngu si muoán boû giôùi phaùp cuûa Phaät, xin haõy cho pheùp con ñöôïc xuaát gia, con khoâng traû thuø vaø cuõng khoâng laøm vua nöõa. Vì sao? Vì duïc laïc thì ít maø khoå naõo thì nhieàu. Nhöõng loãi laàm oaùn haän con ñeàu ñaõ chöùng bieát. Giôø ñaây, con chæ muoán ñöôïc phaùp giaûi thoaùt. Vì khoâng coù chí ñònh neân con coi thöôøng chuùng sinh, khoâng kheùo quaùn saùt. Ñoái vôùi nhöõng ngöôøi hieåu bieát con khoâng noùi chuyeän vôùi hoï, bò taát caû chuùng sinh quôû traùch. Cuùi xin Hoøa thöôïng haõy cho pheùp con xuaát gia. Khi khoå naõo ngaøi ruû loøng thöông xoùt. Con ñang khoå naõo, xin Hoøa thöôïng haõy thöông xoùt con. Toân giaû Ca-chieân-dieân noùi: –Naøy Ta-la-na, oâng chöa boû ñaïo, ta ñaõ duøng naêng löïc thaàn thoâng hieän ra giaác moäng naøy. Ta-la-na vaãn chöa tin, töø caùnh tay phaûi cuûa Hoøa thöôïng phaùt ra aùnh saùng. Hoøa thöôïng baûo: –Naøy Ta-la-na, oâng chöa boû ñaïo, haõy töï nhìn laïi thaân töôùng cuûa mình. Ta-la-na vui möøng noùi: –Hay thay! Baäc thieän tri thöùc! Ngaøi ñaõ duøng phöông tieän kheùo leùo môû baøy cho con.

Vì con coù loãi, neân ngaøi duøng giaác moäng cöùu giuùp con. Ñöùc Phaät daïy: “Thieän tri thöùc laø theå taùnh hoaøn toaøn cuûa Phaïm haïnh”. Lôøi daïy naøy thaät ñuùng. Coù ai ñöôïc giaûi thoaùt maø khoâng nhôø vaøo Thieän tri thöùc? Coù ai ngu si khoâng nöông vaøo baïn laønh maø ñöôïc giaûi thoaùt? Toân giaû Ca-chieân-dieân cöùu giuùp Tyø-kheo Ta-la-na. Thuoác ñoäc töùc giaän cuûa vua Ba-thoï-ñeà tan bieán khoâng coøn. Theá neân, ngöôøi hieåu bieát neân gaàn guõi baäc Thieän tri thöùc.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.